

RECOMANDAREA NR. R (92) 16 A COMITETULUI DE MINIȘTRI
CĂTRE STATELE MEMBRE REFERITOARE LA REGULILE
EUROPENE ASUPRA SANȚIUNILOR ȘI MĂSURILOR COMUNITARE*

**(adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992,
cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri)**

Comitetul de Miniștri, în virtutea articolului 15 b din Statutul Consiliului Europei;
Considerând că este în interesul Statelor Membre ale Consiliului Europei, să stabilească principii comune în materie penală, cu scopul de a întări cooperarea internațională în acest domeniu;
Constatând dezvoltarea considerabilă în Statele Membre a recurgerii la sancțiunile și măsurile comunitare;
Considerând că aceste sancțiuni și măsuri constituie mijloace importante de luptă împotriva criminalității și că evită efectele negative ale închisorii;
Considerând interesul pentru crearea, impunerea și executarea acestor sancțiuni și măsuri;
Recomandă guvernelor Statelor Membre să se inspire în legislația și practica lor internă din principiile stabilite în textul Regulilor europene asupra sancțiunilor și măsurilor comunitare, așa cum figurează în Anexa la prezenta Recomandare, cu scopul de a le pune în aplicare în mod progresiv și de a-i da acestui text cea mai largă difuzare posibilă.

ANEXA la Recomandarea nr. R (92) 16

PREAMBUL

Prezentele reguli au ca scop:

- a) să stabilească un ansamblu de standarde care să permită legiuitorului național și practicienilor de referință autorizați (autorități decizionale sau organe însărcinate cu executarea) să asigure o aplicare justă și efectivă a sancțiunilor și măsurilor comunitare. Această aplicare trebuie să vizeze menținerea unui echilibru necesar și de dorit, pe de o parte, între necesitatea apărării societății sub aspectul protecției ordinii publice cât și de aplicare a normelor care reglementează repararea prejudiciului cauzat victimelor, și, pe de altă parte, indispensabila luare în considerare a nevoilor infractorului în condițiile inserției sale sociale;
- b) să furnizeze Statelor Membre criterii minime care să permită ca elaborarea și aplicarea sancțiunilor și măsurilor comunitare să conțină garanții împotriva riscurilor de nerespectare a drepturilor fundamentale ale infractorului cărui i se impun astfel de măsuri și sancțiuni. De asemenea, este necesar să se vegheze ca aplicarea acestor sancțiuni și măsuri să nu conducă la vreun abuz, cum ar fi de exemplu, folosire acestor sancțiuni în detrimentul anumitor categorii sociale. avantajele și dezavantajele sociale, ca și riscurile potențiale care rezultă sau pot rezulta din astfel de sancțiuni și măsuri, trebuie să fie examinate cu atenție. Simplul fapt de a urmări scopul înlocuirii închisorii nu poate justifica recurgerea la vreun tip de sancțiune, măsură sau vreo modalitate de aplicare;
- c) să propună reguli de conduită clare pentru personalul însărcinat cu punerea în executare a sancțiunilor și măsurilor comunitare și pentru persoanele din comunitate care sunt implicate în acest domeniu astfel încât executarea acestor sancțiuni și măsuri să fie în acord cu condițiile și obligațiile impuse și, în consecință, să le confere credibilitate. Acesta nu înseamnă totuși că

*Traducerea neoficială, realizată la nivelul Ministerului Justiției, pentru a fi utilizată exclusiv în cadrul concursului pentru ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune.

executarea trebuie să fie concepută într-o manieră rigidă sau formală. Din contra, ea trebuie privită într-o constantă grijă pentru individualizare, adică pentru realizarea unei corespondențe între fapta comisă, modul de sancționare precum și personalitatea și aptitudinile infractorului. Mai mult, posibilitatea de a se raporta la un set de reguli stabilite la nivel internațional ar trebui să favorizeze schimbul de experiență, în special în ceea ce privește metodele de lucru.

Nu trebuie să insistăm asupra faptului că sancțiunile și măsurile comunitare aplicate în cadrul stabilit de aceste reguli, prezintă o reală utilitate, atât pentru infractor, cât și pentru comunitate, în condițiile în care infractorul continuă să-și exercite opțiunile și să-și asume responsabilitățile sociale. Executarea sancțiunilor penale în cadrul comunității mai degrabă decât într-un mediu închis, oferă pe termen lung o mai bună protecție societății, aici incluzând și interesele victimei sau victimelor.

Prin urmare, stabilirea și executarea sancțiunilor și măsurilor comunitare, trebuie să fie conduse de aceste considerente, ca și de obiectivul esențial de a-l considera pe infractor drept o ființă umană responsabilă și respectabilă.

Concepute ca o paralelă la Regulile Penitenciare Europene, prezentele Regulii nu ar putea să fie considerate ca niște reguli tip. Ele formează mai degrabă un sistem de exigențe susceptibile de a fi admise și aplicate în comun. În lipsa respectării acestor cerințe nu poate exista o aplicare satisfăcătoare a sancțiunilor sau a măsurilor comunitare.

Prin experiența sa și viziunea de ansamblu a situației din Statele Membre, Consiliul Europei este în măsură să vegheze ca aceste Regulii să-i orienteze și să-i ajute pe cei care elaborează legislația națională și pe cei care asigură aplicarea acesteia.

Dispozițiile prezentelor Regulii se aplică sancțiunilor sau măsurilor, așa cum sunt definite în glosar, a căror executare se realizează în comunitate, inclusiv modalităților de executare a unei pedepse cu închisoarea în afara unei instituții penitenciare. Sunt excluse totuși aici măsurile specifice privind minorii.

Partea I

PRINCIPIILE GENERALE

Regula 1

Prezentele reguli trebuie aplicate în mod imparțial.

Regula 2

Definițiile termenilor conținuți în glosarul care figurează în Anexă trebuie considerate ca făcând parte integrantă din prezentele reguli.

Capitolul I

CADRUL LEGAL

Regula 3

Definirea, adoptarea și aplicarea sancțiunilor și măsurilor comunitare trebuie să fie prevăzute de dispozițiile legale.

*Traducerea neoficială, realizată la nivelul Ministerului Justiției, pentru a fi utilizată exclusiv în cadrul concursului pentru ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune.

Regula 4

Condițiile și obligațiile sancțiunilor și măsurilor comunitare, care sunt stabilite de către autoritatea decizională, trebuie să fie definite prin dispoziții legale clare și explicite, ca și consecințele care pot rezulta din nerespectarea acestor condiții și obligații.

Regula 5

Nicio sancțiune sau măsură comunitară nu trebuie să aibă o durată nedeterminată.

Durata sancțiunilor și măsurilor comunitare trebuie să fie stabilită de autoritatea competentă să ia o astfel de decizie în limitele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Regula 6

Natura și durata sancțiunilor și măsurilor comunitare trebuie să fie proporționale atât cu gravitatea infracțiunii pentru care un infractor a fost condamnat sau pentru care o persoană este acuzată, cât și cu situația personală a acesteia.

Regula 7

Autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a sancțiunilor și măsurilor comunitare trebuie să fie prevăzute în dispoziții legale.

Atribuțiile și responsabilitățile autorităților care pun în aplicare sancțiunile și măsurile comunitare trebuie de asemenea să fie prevăzute prin dispoziții legale.

Regula 8

Competențele autorităților de implementare, de a decide asupra metodelor de executare, de a delega din prerogativele lor către terțe persoane, dacă este cazul, sau de a încheia acorduri cu infractorul, cu alte autorități sau terțe persoane, în vederea executării, trebuie să fie prevăzute prin dispoziții legale.

Regula 9

Arestarea și privarea de libertate în timpul executării unei sancțiuni sau măsuri comunitare atunci când infractorul nu respectă condițiile sau obligațiile impuse, trebuie să fie prevăzute de dispozițiile legale.

Regula 10

Nu este permisă introducerea în lege a unor prevederi care să permită transformarea automată a unei sancțiuni sau măsuri comunitare în detenție, ca urmare a nerespectării unei condiții sau obligații atașate sancțiunii sau măsurii.

Regula 11

Controlul periodic și extern al activității autorității însărcinate cu aplicarea ar trebui să fie prevăzut prin dispoziții legale. Acest control trebuie să fie efectuat de persoane calificate și experimentate.

Capitolul II

GARANȚIILE JUDICIARE ȘI PROCEDURILE DE DEPUNERE ȘI SOLUȚIONARE A PLÂNGERILOR

*Traducerea neoficială, realizată la nivelul Ministerului Justiției, pentru a fi utilizată exclusiv în cadrul concursului pentru ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune.

Regula 12

Decizia referitoare la impunerea sau la revocarea unei sancțiuni comunitare sau a unei măsuri preventive trebuie să fie luată de o autoritate judiciară.

Regula 13

Infractorul trebuie să aibă dreptul de a depune o plângere în fața unei autorități decizionale superioare, împotriva deciziei prin care s-a aplicat, modificat sau revocat o sancțiune sau o măsură comunitară.

Regula 14

Orice decizie referitoare la punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri comunitare trebuie să poată să fie atacată la o autoritatea judiciară, atunci când infractorul dorește să reclame faptul că restrângerea libertății sale ori decizia în cauză este ilegală sau contrară conținutului sancțiunii sau măsurii impuse.

Regula 15

O procedură privind formularea unei plângeri trebuie să fie pusă la dispoziția unui infractor care dorește să se plângă împotriva luării sau a omiterii/refuzului luării unei decizii de către autoritatea de implementare cu privire la punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri comunitare.

Regula 16

Procedura privind depunerea plângerii va fi simplă. Plângerea va fi examinată cu promptitudine și va fi soluționată fără întârzieri nejustificate.

Regula 17

Autoritatea sau organul însărcinat să soluționeze plângerea va obține toate informațiile necesare care să îi permită să ia o decizie. În această privință, va trebui să fie examinată cu grijă oportunitatea de a-l asculta în persoană pe cel care a făcut plângerea, în special dacă acesta din urmă o cere.

Regula 18

Decizia motivată a autorităților sau a organului însărcinat cu soluționarea plângerii trebuie comunicată în scris atât celui care a făcut plângerea, cât și autorității de implementare.

Regula 19

Nu i se poate refuza infractorului posibilitatea să fie asistat de o persoană aleasă de el sau, dacă este cazul, de un apărător desemnat din oficiu, dacă o astfel de formă de asistență este prevăzută în legislație, în momentul în care el dorește să-și exercite dreptul de depune o plângere împotriva unei decizii referitoare la impunerea, modificarea sau revocarea unei sancțiuni sau măsuri comunitare, sau împotriva unei decizii referitoare la executarea unei astfel de sancțiuni sau măsuri.

Capitolul III

RESPECTAREA DREPTURILOR FUNDAMENTALE

Regula 20

Impunerea și executarea sancțiunilor și măsurilor comunitare se va face fără discriminare pentru motive de rasă, de culoare, de origine etnică, de naționalitate, de sex, de limbă, de religie, de opinie politică sau orice altă opinie, de situație economică, socială sau altă situație, de condiția fizică sau mentală.

Regula 21

Nicio sancțiune sau măsură comunitară care restrânge drepturile civile sau politice ale unui infractor nu va fi elaborată sau impusă dacă este contrară normelor acceptate de comunitatea internațională cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Aceste drepturi nu ar putea să fie restrânse cu ocazia punerii în aplicare a sancțiunii sau a măsurii comunitare într-o proporție mai mare decât rezultă din decizia care impune această măsură sau sancțiune.

Regula 22

Natura sancțiunilor și măsurilor comunitare și modul în care ele sunt puse în aplicare, trebuie să fie în acord cu orice drepturi ale omului, garantate pe plan internațional.

Regula 23

Natura, conținutul și metodele de aplicare a sancțiunilor și măsurilor comunitare nu trebuie să pună în pericol viața privată sau demnitatea infractorului sau a familiei sale, nici să conducă la hărțuirea acestora.

De asemenea, ele nu trebuie să aducă atingere respectului de sine, relațiilor familiale, legăturilor cu comunitatea și a capacității infractorilor de fi parte integrantă a societății. Vor trebui adoptate garanții pentru a-l proteja pe infractor împotriva insultelor sau a ingerințelor ori publicității inoportune.

Regula 24

Toate măsurile luate de autoritatea implemetare și în special cele legate de exigențele privind controlul trebuie să fie practice, precise și limitate la ceea ce este necesar executării efective a sancțiunii sau a măsurii.

Regula 25

O sancțiune sau o măsură comunitară nu trebuie să implice aplicarea unui tratament sau proceduri medicale sau psihologice, care sunt neconforme cu standardele etice recunoscute pe plan internațional.

Regula 26

Natura, conținutul și metodele de executare ale unei sancțiuni sau ale unei măsuri comunitare nu trebuie să implice riscul producerii unei daune fizice sau mentale.

Regula 27

Sancțiunile și măsurile aplicate vor trebui să fie executate într-o manieră care nu le agravează caracterul restrictiv.

Regula 28

Dreptul de a beneficia de sistemul de protecție socială nu trebuie să fie limitat prin impunerea sau executarea unei sancțiuni sau măsuri comunitare.

Regula 29

Dacă sunt luate măsuri care stabilesc ca organizații sau persoane individuale din comunitate să acorde, în schimbul unei remunerații, sprijin autorității de implementare sub forma derulării unei activități de supraveghere adecvate, autoritatea de implementare este cea căreia îi revine responsabilitatea de a veghea ca serviciile prestate să fie conforme cu exigențele prezentelor Reguli. Aceasta trebuie să determine măsurile care trebuie luate atunci când se consideră că sprijinul astfel furnizat nu corespunde acestor exigențe.

Autoritatea de implementare trebuie de asemenea să decidă care sunt măsurile ce trebuie luate atunci când în cursul activității de supraveghere se constată faptul că infractorul nu a îndeplinit o condiție sau o obligație ori o instrucțiune ce rezultă din executarea sancțiunii sau a măsurii comunitare care i-a fost impusă.

Capitolul IV

COOPERAREA ȘI CONSIMȚĂMÎNTUL INFRACTORULUI

Regula 30

Impunerea și executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să urmărească responsabilizarea infractorului prin raportare la societate în general și față de victimă sau de victime în special.

Regula 31

O sancțiune sau măsură comunitară va fi aplicată doar atunci când sunt cunoscute tipul condițiilor sau al obligațiilor corespunzătoare pentru infractor și dacă acesta este pregătit să coopereze și să le respecte.

Regula 32

Toate condițiile sau obligațiile pe care trebuie să le respecte un infractor față de care s-a dispus o sancțiune sau măsură comunitară trebuie să fie determinate ținând cont atât de nevoile sale individuale care au legătură cu executarea, posibilitățile și drepturile sale, cât și de responsabilitățile sale sociale.

Regula 33

Independent de actul formal prin care se dispune sancțiunea sau măsura comunitară, infractorul trebuie, înainte de a începe executarea, să fie informat, dacă este cazul în scris, într-o manieră clară și în limba pe care o înțelege, despre natura acestei sancțiuni sau măsuri și despre scopul urmărit ca și despre condițiile sau obligațiile care trebuie respectate.

Regula 34

Dat fiind faptul că punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri comunitare trebuie să fie concepută astfel încât să obțină cooperarea din partea infractorului și să-l determine pe acesta să înțeleagă sancțiunea aplicată ca o consecință corectă și rezonabilă a infracțiunii comise, el ar trebui să participe, pe cât posibil, la stabilirea detaliilor practice ale punerii în aplicare.

Regula 35

Consimțământul persoanei acuzate trebuie obținut anterior impunerii oricărei măsuri comunitare, înainte de finalizarea procesului sau în locul unei hotărâri sau sancțiuni.

Regula 36

Atunci când este necesar consimțământul infractorului, acesta trebuie dat în cunoștință de cauză și explicit.

Un astfel de consimțământ nu ar putea avea drept consecință privarea lui de vreunul din drepturile sale fundamentale.

Partea a II-a

RESURSE UMANE ȘI FINANCIARE

Capitolul V

PERSONAL SPECIALIZAT

Regula 37

Recrutarea, selectarea și promovarea personalului specializat însărcinat cu executarea, se va face fără discriminare pe criterii de rasă, sex, limbă, religie, opinii politice sau alte opinii, apartenență națională, etnică sau socială, bunuri, naștere sau alte motive. Recrutarea și selectarea trebuie să țină cont de acțiunile specifice întreprinse față de categorii particulare de persoane, ca și de diversitatea infractorilor care vor fi supravegheați.

Regula 38

Personalul trebuie să fie în număr suficient pentru a-și îndeplini eficient multiplele sarcini care îi revin. Acesta trebuie să aibă caracteristicile personale și calificările profesionale necesare executării funcției sale.

Vor fi dezvoltate norme și politici pentru a asigura corespondența dintre cantitatea și calitatea personalului și volumul de muncă, calificările și experiența profesională cerute pentru postul respectiv.

Regula 39

Personalul trebuie să primească o pregătire adecvată și să dispună de o informare care să-i permită să aibă o percepție realistă a domeniului specific de activitate, a responsabilităților sale concrete și a exigențelor deontologice ale muncii sale. Competențele profesionale ale personalului vor fi perfecționate și dezvoltate periodic, prin cursuri de perfecționare, analize și evaluări ale performanțelor sale.

Regula 40

Personalului trebuie să îi fie asigurate condiții juridice, financiare și de lucru care să asigure continuitatea acestuia și care să permită conștientizarea responsabilităților instituționale care îi revin din punct de vedere profesional și personal precum și faptul că statutul său este egal cu al altor categorii profesionale care exercită atribuții similare.

Regula 41

Personalul trebuie să răspundă în fața autorității de implementare prevăzută de lege.

Această autoritate trebuie să stabilească obligațiile, drepturile și responsabilitățile personalului său, și să ia toate măsurile necesare pentru a-i controla activitatea și a evalua eficacitatea muncii.

Capitolul VI

RESURSE FINANCIARE

Regula 42

Autoritățile de implementare vor trebui să dispună de resurse financiare adecvate care să provină din fondurile publice. Terțe persoane fizice sau juridice pot aduce o contribuție financiară sau orice altă contribuție, dar autoritatea de implementare nu va trebui să depindă financiar de acestea.

Regula 43

În cazul în care autoritățile de implementare dispun de contribuția financiară a terțelor persoane fizice sau juridice, este necesară stabilirea procedurilor care vor trebui urmate, a persoanelor investite cu responsabilități specifice în acest domeniu precum și a modalităților de control al utilizării fondurilor.

Capitolul VII

IMPLICAREA ȘI PARTICIPAREA COMUNITĂȚII

Regula 44

Informațiile corespunzătoare asupra naturii și conținutului sancțiunilor și măsurilor comunitare, cât și asupra modalităților de implementare, trebuie să fie difuzate astfel încât publicul, inclusiv persoanele private, organismele și serviciile publice sau private implicate în executarea acestor sancțiuni sau măsuri, să le poată înțelege și să le perceapă ca un răspuns adecvat și credibil la un comportament infracțional.

Regula 45

Activitatea autorităților însărcinate cu implementarea sancțiunilor și măsurilor comunitare trebuie să fie completată prin utilizarea tuturor resurselor adecvate din comunitate cu scopul de a procura pentru aceste autorități mijloace corespunzătoare pentru a răspunde nevoilor infractorilor și pentru respectarea drepturilor acestora.

În acest ultim scop, va fi utilizate la maximum implicarea organizațiilor și a persoanelor din comunitate.

Regula 46

Participarea comunității trebuie utilizată cu scopul de a-i asista pe infractori în dezvoltarea unor legături reale în comunitate și de a-i face conștienți de interesul pe care comunitatea îl acordă lor precum și de a le lărgi posibilitățile de contact și de sprijin.

Regula 47

Implicarea comunității se va realiza în cadrul unui acord încheiat cu autoritatea de implementare, acord care stabilește în special natura sarcinilor și modalitățile prin care acestea vor fi îndeplinite.

Regula 48

*Traducerea neoficială, realizată la nivelul Ministerului Justiției, pentru a fi utilizată exclusiv în cadrul concursului pentru ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune.

Persoanele și organizațiile din comunitate implicate vor derula activitatea de supervizare în limitele prevăzute de dispozițiile legale sau stabilite de autoritățile responsabile cu aplicarea sau executarea sancțiunilor sau măsurilor comunitare.

Regula 49

Utilizarea persoanelor fizice din comunitate nu trebuie să devină un substituit al muncii pe care ar trebui s-o efectueze personalul specializat.

Regula 50

Autoritățile de implementare trebuie să stabilească criteriile și procedura de selectare a persoanelor fizice din comunitate, de informare a acestora cu privire la sarcinile, responsabilitățile, limitele de competență, modul în care răspund pentru activitatea lor precum și alte aspecte.

Regula 51

Persoanele fizice din comunitate trebuie să fie ghidate, în măsura posibilului, de personalul specializat și autorizate să îndeplinească acele sarcini care corespund capacității și posibilităților lor. O pregătire corespunzătoare va fi asigurată acestor persoane, dacă este necesar.

Regula 52

Organizațiile comunitare și persoanele fizice din comunitate vor fi obligate să păstreze confidențialitatea informațiilor profesionale.

Regula 53

În exercitarea sarcinilor ce le revin, persoanele fizice din comunitate trebuie să fie asigurate împotriva accidentelor, pagubelor și a răspunderii civile. Cheltuielile necesare realizate în cursul exercitării sarcinilor ce le revin vor fi returnate.

Regula 54

Vor fi luate în considerare propunerile și opiniile organizațiilor și ale persoanele fizice din comunitate, în legătură cu aspectele de ordin general și particular, care intră în sfera lor de competență. Aceștia au dreptul de a primi un răspuns cu privire la aceste propuneri și opinii.

Partea a III-a

ASPECTE MANAGERIALE ALE SANCTIUNILOR ȘI A MĂSURILOR

Capitolul VIII

CONDIȚII DE IMPLEMENTARE

Regula 55

Executarea sancțiunilor și măsurilor comunitare se va face astfel încât să aibă o cât mai mare semnificație posibilă pentru infractor și să contribuie la dezvoltarea sa personală și socială pentru a permite inserția sa socială. Metodele de supraveghere și control vor trebui să urmărească aceste obiective.

Regula 56

Orice propunere comunicată instanței de judecată sau procurorului privind pregătirea, impunerea sau executarea unei sancțiuni sau măsuri comunitare va fi furnizată doar de către personal specializat sau de către o organizație prevăzută de lege.

Regula 57

Autoritatea de implementare trebuie să asigure informarea cu privire la dreptul persoanelor care fac obiectul sancțiunilor și măsurilor comunitare și să asigure asistență pentru exercitarea acestor drepturi. Personalul specializat, organizațiile comunitare și persoanele fizice implicate trebuie să fie informate despre aceste prevederi.

Regula 58

Infractorul trebuie să aibă dreptul să facă declarații verbale sau în scris înainte de luarea oricărei decizii privind executarea unei sancțiuni sau măsuri comunitare.

În situații conflictuale sau de criză, autoritatea de implementare trebuie să-i asigure infractorului posibilitatea de a intra în contact, într-un interval scurt de timp, cu un membru al personalului specializat.

Regula 59

Autoritatea de implementare trebuie să ia în considerare și să investigheze plângerile formulate de infractor, în legătură cu executarea sancțiunii sau a măsurii care i-a fost aplicată. Autoritatea de implementare va examina cu atenție și în mod responsabil cererea infractorului în legătură cu schimbarea persoanei care exercită supravegherea acestuia sau a persoanei însărcinate cu responsabilități în legătură cu infractorul.

Regula 60

Autoritatea de implementare întocmește un dosar pentru fiecare infractor. Acest dosar trebuie actualizat, pentru a permite, între altele, întocmirea rapoartelor necesare cu privire la modul în care infractorul respectă condițiile sau obligațiile stabilite prin sancțiunea sau măsura comunitară.

Regula 61

Informațiile conținute în dosarul individual se vor referi doar la aspectele relevante pentru sancțiunea sau măsura aplicată și punerea ei în aplicare. Aceste informații vor trebui să fie cât se poate de temeinice și de obiective.

Regula 62

Infractorul sau persoana care acționează în numele său trebuie să aibă acces la dosarul individual cu condiția să nu se aducă o atingere a dreptului la viață privată al altor persoane. Infractorul va trebui să aibă dreptul de a contesta conținutul dosarului. Obiectul acestei contestații va trebui să fie menționat în dosar.

Regula 63

Persoana care supraveghează un infractor trebuie să-l informeze periodic pe acesta despre conținutul dosarului și cu privire la rapoartele care au fost întocmite și să-i explice conținutul lor.

*Traducerea neoficială, realizată la nivelul Ministerului Justiției, pentru a fi utilizată exclusiv în cadrul concursului pentru ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune.

Regula 64

Informațiile care figurează în dosarul individual nu vor fi divulgate decât acelor care au dreptul legal să le primească iar orice informație astfel comunicată se va limita la ceea ce este relevant pentru autoritatea solicitantă.

Regula 65

După încetarea executării sancțiunii sau a măsurii, dosarele gestionate de autoritatea de implementare trebuie să fie distruse sau arhivate conform unei reglementări care să prevadă garanții în ceea ce privește împiedicarea divulgării conținutului acestora către terțe persoane. Această activitate nu se va desfășura înainte ca efectele juridice ale sancțiunii să fie epuizate, sau cu depășirea perioadei de timp stabilită de legislația în vigoare.

Regula 66

Natura și volumul informațiilor despre infractor furnizate agențiilor care asigură plasarea forței de muncă sau asistență personală sau socială precum și alte forme de asistență, vor fi stabilite în limitele scopului în care acționează aceste agenții. Vor fi excluse, în lipsa informării și acordului explicit al infractorului, orice informație asupra infracțiunii și asupra trecutului său personal, ca și orice altă informație susceptibilă de a avea consecințe socialmente nefavorabile sau care constituie o ingerință în viața sa privată.

Regula 67

Sarcinile încredințate infractorilor care efectuează o muncă în folosul comunității nu trebuie să fie lipsite de utilitate, ci vor fi socialmente utile și semnificative și trebuie să le permită infractorilor să își dezvolte cât mai mult abilitățile. Munca în folosul comunității nu trebuie să fie executată într-un scop lucrativ.

Regula 68

Condițiile de lucru ale infractorilor care execută muncă în folosul comunității vor trebui să fie conforme cu legislația muncii în materie de sănătate și securitate. Infractorii vor trebui asigurați împotriva accidentelor și pagubelor și a răspunderii civile care rezultă din executarea muncii în folosul comunității.

Regula 69

Cheltuielile de executare nu trebuie, în principiu, să fie suportate de către infractor.

Capitolul IX METODE DE LUCRU

Regula 70

Executarea de sancțiuni și măsuri comunitare trebuie să se fundamenteze pe gestionarea de programe individualizate și pe dezvoltarea de relații de lucru corespunzătoare între infractor, persoana care îl supraveghează, precum și orice organizații sau persoane fizice din comunitate, implicate în acest proces.

*Traducerea neoficială, realizată la nivelul Ministerului Justiției, pentru a fi utilizată exclusiv în cadrul concursului pentru ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune.

Regula 71

Metodele de executare a sancțiunilor și măsurilor comunitare vor fi adaptate la condițiile particulare ale fiecărui caz. Autoritățile și personalul responsabil de executare vor dispune în acest scop de un grad suficient de libertate în aprecierea situației, fără a produce grave inegalități de tratament.

Regula 72

Atunci când este identificată o nevoie individuală a infractorului, relevantă pentru executarea sancțiunii sau măsurii, trebuie oferit sprijin personal, social sau material la un nivel calitativ prestabilit, pentru acoperirea acesteia.

Regula 73

Instrucțiunile emise de autoritatea de implementare în legătură cu executarea unei decizii prin care se dispune sancțiunea sau măsura, trebuie să fie practice și precise. Aceste instrucțiuni nu trebuie să-i impună infractorului exigențe mai mari decât cele care rezultă din această decizie.

Regula 74

Activitățile de control vor fi exercitate doar în măsura în care sunt necesare pentru o executare corespunzătoare a sancțiunii sau a măsurii comunitare și se vor baza pe principiul intervenției minime. Aceste activități vor fi proporționale cu sancțiunea sau măsura impusă și limitate la scopurile acesteia.

Regula 75

Autoritățile de implementare trebuie să utilizeze metode de lucru corespunzătoare standardelor profesionale recunoscute. Aceste metode trebuie să țină cont de progresele din cercetare, asistență socială precum și din domeniile similare de activitate.

Capitolul X

APLICAREA SANCTIUNII SAU MASURII COMUNITARE ȘI CONSECINȚELE NERESPECTĂRII

Regula 76

La începutul executării unei sancțiuni sau măsuri comunitare, infractorul trebuie să fie informat cu privire la conținutul sancțiunii sau măsurii și în legătură cu ceea ce se așteaptă de la el.

El trebuie să fie informat, de asemenea, despre consecințele nerespectării condițiilor și obligațiilor stabilite în decizie și a regulilor în aplicarea cărora va putea fi trimis în fața autorității decizionale, ca urmare a nerespectării sau executării necorespunzătoare a cerințelor sancțiunii sau măsurii.

Regula 77

Autoritatea de implementare trebuie să definească în mod clar procedurile pe care personalul său trebuie să le utilizeze atât în raport de persoana infractorului cât și în fața autorității decizionale, în caz de nerespectare sau de executare necorespunzătoare de către infractor a condițiilor sau a obligațiilor care îi sunt impuse.

Regula 78

În situațiile în care se constată încălcări minore (neseemnificative) ale instrucțiunilor date de autoritatea de implementare sau ale condițiilor și obligațiilor, care nu necesită utilizarea procedurii de revocare a sancțiunii sau a măsurii, acestea trebuie să fie tratate prompt prin mijloace discreționare sau, dacă este necesar, printr-o procedură administrativă.

Regula 79

În cadrul oricărei audieri cu caracter administrativ ca urmare a constatării unei încălcări minore, infractorul trebuie să aibă posibilitatea de a face observații. Conținutul acestei audieri și orice altă investigație vor fi consemnate în dosarul individual și comunicate neîntârziat și în mod clar infractorului.

Regula 80

Orice nerespectare semnificativă a condițiilor sau obligațiilor stabilite printr-o sancțiune sau măsură comunitară trebuie neîntârziat să fie semnalată în scris autorității decizionale de către autoritatea de implementare.

Regula 81

Orice raport scris asupra nerespectării condițiilor sau a obligațiilor sancțiunii sau a măsurii va trebui să conțină informații obiective și detaliate asupra modului în care a avut loc nerespectarea și a circumstanțelor în care s-a produs.

Regula 82

Autoritatea decidentă trebuie să se pronunțe cu privire la modificarea sau revocarea parțială sau totală a sancțiunii sau măsurii comunitare aplicate, numai în urma unei examinări detaliate a faptelor raportate de autoritatea de implementare.

Regula 83

Înainte de a decide cu privire la modificarea sau revocarea parțială sau totală a unei sancțiuni sau măsuri comunitare, autoritatea decizională va trebui să se asigure că infractorul a avut posibilitatea să examineze documentele pe care se întemeiază cererea de modificare sau revocare și să facă cunoscute observațiile sale cu privire la pretinsa încălcare a condițiilor sau obligațiilor impuse.

Regula 84

Nerespectarea condițiilor sau obligațiilor atașate sancțiunii sau măsurii comunitare, care potrivit legislației în vigoare poate duce la modificarea sau revocarea parțială sau totală a sancțiunii sau a măsurii, nu trebuie să constituie o infracțiune în sine.

Regula 85

Atunci când este examinată posibilitatea revocării unei sancțiuni sau măsuri comunitare, va trebui să se țină cont de modul și măsura în care condițiile și obligațiile stabilite de această sancțiune sau măsură au fost respectate de infractor.

Regula 86

Decizia de revocare a unei sancțiuni sau măsuri comunitare nu trebuie să conducă în mod necesar la impunerea unei pedepse cu închisoarea.

Regula 87

Autoritatea decizională trebuie să aibă posibilitatea de a modifica orice condiție sau obligație stabilită în cadrul unei sancțiuni sau măsuri comunitare, în funcție de progresele făcute de infractor și în acord cu legislația în vigoare.

Regula 88

Autoritatea decizională ar trebui să poată dispune încetarea, înainte de termen, a unei sancțiuni sau măsuri comunitare, atunci când s-a stabilit că infractorul a respectat condițiile și obligațiile fixate și se constată că nu mai este necesară menținerea lor pentru a se atinge scopul acestei sancțiuni sau măsuri.

Capitolul XI

CERCETAREA ȘI EVALUAREA FUNCȚIONĂRII SANCTIUNILOR ȘI MĂSURILOR COMUNITARE

Regula 89

Cercetarea cu privire la sancțiunile și măsurile comunitare trebuie să fie încurajată. Aceste sancțiuni și măsuri ar trebui să fie evaluate periodic.

Regula 90

Evaluarea sancțiunilor și măsurilor comunitare ar trebui să cuprindă, fără a se limita la aceasta, un bilanț obiectiv al modului în care utilizarea lor:

- răspunde așteptărilor autorităților care elaborează legislația, autorităților judiciare, autorităților decizionale, autorităților de implementare și cele ale comunității, în ceea ce privește obiectivele sancțiunilor și măsurilor comunitare;
- contribuie la scăderea ratei de încarcerare (numărul persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate raportat la numărul populației exsistente);
- permite identificarea nevoilor criminogene ale infractorilor;
- este eficientă din punct de vedere al costurilor;
- contribuie la scăderea infraționalității în comunitate.

Anexă - Glosar

1. Sancțiuni și măsuri comunitare

Noțiunea de *sancțiuni și măsuri comunitare* se referă la sancțiuni și măsuri care mențin infractorul în comunitate și implică o anumită restricție a libertății sale prin impunerea de condiții și/sau obligații și care sunt puse în aplicare de organisme prevăzute de dispozițiile legale.

Această noțiune desemnează sancțiunile dispuse de către o instanță sau de către un judecător, și orice măsură luată înainte sau care înlocuiește o decizie de sancționare precum și modalitățile de executare a unei pedepse cu închisoare, în afara unei unități penitenciare.

Chiar dacă sancțiunile pecuniare nu sunt vizate de această definiție, orice altă activitate de supraveghere sau de control întreprinsă pentru a asigura executarea sancțiunilor sau măsurilor comunitare intră în cadrul de reglementare al prezentelor Reguli.

2. Dispozițiile legale

Prin *dispozițiile legale*, trebuie să înțelegem atât legea adoptată în parlament, cât și decretele (ordine sau ordonanțe) emise de guvern în vederea punerii în aplicare a legii.

3. Autoritatea judiciară

În cadrul prezentelor reguli, termenul de *autoritate judiciară* desemnează o instanță, un judecător sau un procuror.

4. Autoritatea decizională

Termenul de *autoritate decizională* desemnează orice autoritate judiciară abilitată prin lege să impună sau să revoce o sancțiune sau o măsură comunitară, sau să modifice condițiile și obligațiile stabilite în cadrul acestora, sau orice alt organism abilitat în acest scop.

Noțiunea de autoritate decizională este mai amplă decât cea de autoritate judiciară.

5. Autoritate de implementare

Prin *autoritate de implementare* se înțelege orice organism abilitat să ia decizii și să fie responsabil pentru executarea unei sancțiuni sau măsuri comunitare. În numeroase țări, serviciul de probațiune îndeplinește rolul de autoritate de implementare.

6. Executare și aplicare

Prin *executare* se înțelege îndeplinirea aspectelor practice ale activității autorității de implementare pentru a asigura punerea în practică corespunzătoare a sancțiunii sau măsurii comunitare.

Prin *aplicare* se înțelege în același timp impunerea și executarea unei sancțiuni sau măsuri comunitare.

Astfel, al doilea termen are un sens mai general decât primul.

7. Condiții și obligații

Prin *condiții și obligații* se înțeleg toate exigențele care sînt parte integrantă a sancțiunii sau măsurii impuse de autoritatea decizională.

8. Plângere

Termenul de *plângere* se referă atât calea de atac formulată înaintea unei autorități judiciare, cât și depunerea unei plângeri în fața unei autorități administrative.

9. Supravegherea

Termenul de *supraveghere* privește atât activitățile de sprijin exercitate de către o autoritate de implementare sau în numele acesteia în scopul de a-l menține pe infractor în comunitate, cât și activitățile prin care se asigură că infractorul își îndeplinește toate obligațiile sau condițiile ce i-au fost impuse.

10. Control

Termenul de *control* desemnează activitățile care constau numai în verificarea faptului că toate condițiile și obligațiile impuse infractorului sunt îndeplinite de acesta, precum și activitățile care constau în asigurarea respectării lor prin utilizarea sau prin amenințarea că va fi utilizată procedura aplicabilă în caz de nerespectare.

Noțiunea de control este mai restrânsă decât cea de supraveghere.

11. Infractor

Exclusiv din preocuparea pentru conciziune, termenul de *infractor* trebuie să fie înțeles ca se referă atât la persoana inculpată/acuzată, cât și la persoana condamnată.

12. Participare comunitară

Termenul de *participare comunitară* se referă la toate formele de ajutor, remunerat sau nu, exercitat ca timp de lucru integral sau parțial ori intermitent, care sunt puse la dispoziția autorității de implementare de către organizațiile publice sau private și de persoane fizice din comunitate.

13. Gen

Din preocuparea pentru concizie, în cuprinsul Regulilor este utilizat doar genul masculin. Genul feminin trebuie să fie subînțeles atunci când se utilizează genul masculin.

14. Timpurile verbelor

Dispozițiile din Reguli care se referă la cerințe esențiale sunt formulate prin folosirea verbelor *va trebui/vor trebui* și *trebuie/trebuie* (pentru plural). În schimb, interdicțiile esențiale sunt exprimate prin utilizarea formei negative a acestor verbe.

Dispozițiile care se referă la ceea ce este de dorit, dar nu absolut esențial, sunt exprimate prin întrebuintarea modului condițional *ar trebui/ar trebui* (pentru plural). În situația în care este de dorit să se stabilească o interdicție s-a utilizat forma negativă a verbului conjugat la acest timp.